

Laatste eigenaar: De stoomhoutzagerij is nu een grote chaos

▲ Mevrouw A.E. Schuring (links), wethouder E. Kaldijk en burgemeester M. Schollema bladeren door het rapport over de stoomhoutzagerij.

Foto: Anne Marie Kamp

■ NIEUWE PEKELA - „De tranen schieten mij in de ogen als ik langs de stoomhoutzagerij loop. Het is nu een grote chaos. Mijn man was altijd heel precies. Ja, dit doet zeer. Ik hoop dat ze alles gaan restaureren. Kijk, zo zag het gebouw er in 1992 nog uit. Keurig toch!” Mevrouw A.E. Schuring-Havinga toonde gistermiddag haar emoties tijdens de overhandiging van het rapport over de stoomhoutzagerij Nooit Gedacht in Nieuwe Pekela. Bijna tachtig jaar was de houtzagerij in handen van haar familie. Haar overleden man was de laatste eigenaar. Mevrouw Schuring, in gezelschap van twee dochters, kreeg het eerste rapport over ‘haar bedrijf’ uitgereikt.

Door **Tammo Beishuizen**

Schuring bladert door het meegebrachte foto-album. Herinneringen komen bovendien. Tijdens de korte dia-presenta-

tie over de stoomhoutzagerij geeft ze de nodige informatie. De emotie op haar gezicht is duidelijk zichtbaar.

In 1992 verkocht ze het complex. Daarvoor had ze de nodige moeite gedaan om de stoomhoutzagerij aan het openluchtmuseum in Arnhem te verkopen. Die had geen interesse. Ze vindt het nog altijd onbegrijpelijk. „Want het gebouw is nu gedeeltelijk ingestort. En dat had niet hoeven.”

Uniek

Alle betrokkenen, gemeente, stichting Industrieel Erfgoed Noord-Nederland en Rijkmonumentendienst zijn het er over eens dat Nooit Gedacht een uniek monument is. Het hout is afkomstig uit Rusland en Scandinavië, de machines zijn afkomstig uit heel Europa.

In Nederland staan nog twee authentieke houtzagerijen. Een op landgoed Twikkel bij Delden in Overijssel en de an-

dere in Groenlo in de Achterhoek. Nooit Gedacht kan door over enkele jaren aan toegevoegd worden. „Want het is een bijzonder complex waar je keurig de ontwikkeling ziet van ambachtelijk naar mechanische houtzagerij”, weet Rene van Iterson. Hij is voorzitter van de stichting Industrieel Erfgoed Noord-Nederland.

Scheepshelling

Van Iterson hoopt dat snel met de restauratie begonnen kan worden. Hij heeft al hardop nagedacht wat de functie van de stoomhoutzagerij na de restauratie zou kunnen zijn. Hij denkt daarbij aan een museum of een zagerij. Ook burgemeester Meindert Schollema zegt grootse plannen te hebben met de zagerij. „Het zou best een scheepshelling kunnen worden, waar ook weer als vauuds hout wordt gezagen.” Een ding is voor hem zonneklaar: de machines moeten werken en daadwerkelijk worden gebruikt.

98 2-4-99